לְהַחְמִיר (יב) וּלְגָמְעוֹ בְּתוֹךְ (ד) הַסְּעוּדָה לְאַחַר בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא, (ה) (יג) וּפָטוּר מִמָּנָּה: ד [1]אֲכָל (ו) (יד) דָּגָן חַי אוֹ עָשׂוּי [2]קְלָיוֹת אוֹ שָׁלוּק (טו) וְהַגַּרְעִינִין שְׁלֵמִים, אֵינוֹ מְבָרֵךְ אֶלָּא בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה וּלְאַחֲרָיו בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת. הַגָּה: וְהָא דִּמְבָרֵךְ לְפָנָיו בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, הַיְנוּ בְּאוֹכֵל חִטִּין וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן דְּרְאוּיִין לָאֶכֶל כָּךְ, אֲבָל הָאוֹכֵל שְׁעוֹרִים שְׁלֵמִים אֲפִלּוּ קְלוּיִין בָּאֵשׁ, אֵינָן רְאוּיִין לָאֶכֶל רַק עַל יְדֵי הַדְּחָק וְאֵין מְבָרֵךְ לִפְנֵיהֶם (טז) רַק שֶׁהַכֹּל (כל בו) (מ׳ מ). וְכֵן מַשְׁמַע מִדְּבָרֵי רַשְׁבָּ״א (ט. ד״ה ונכרכוס) שֶׁמַּה שֶּׁהִשְׁוָה חִטִּין לִשְׁעוֹרִין לִבְרָכָה אַחֲרוֹנָה, מַשְׁמַע וְלֹא לָרִאשׁוֹנָה). [*] [3]וְהַתּוֹסָפוֹת (יז) [4]נִסְתַּפְּקוּ אִם יְבָרֵךְ לְאַחֲרָיו בְּרָכָה מְעַיֵן שָׁלֹשׁ, וּלְכָךְ פָּתְבוּ שֶׁנָּכוֹן שֶׁלֹּא לֶאֱכֹלוֹ אֶלָּא (ו) (יח) בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה וְיִפְטְרֶנּוּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן: ה [5]קֶמַח (יט) אֲפִלּוּ שֶׁל חִטִּים, (כ) מְבָרֵךְ עָלָיו שֶׁהַכֹּל וְאַחֲרָיו בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת. [6]לֹא שְׁנָא נִטְחָן (כא) דַּק דַּק, לֹא שְׁנָא נִטְחָן קָצָת וַעֲדַיִן יֵשׁ בּוֹ טַעַם שֶׁל חִטִּים, לֹא שְׁנָא קֶמַח שֶׁל קְלָיוֹת: ו [7]קֶמַח שֶׁל אֶחָד מֵחֲמִשָּׁה מִינֵי דָּגָן שֶׁשָּׁלְקוּ (פְּרוּשׁ בְּשָׁלוּ הַרְבֵּה) וְעֵרְבוּ בְּמַיִם אוֹ בְּשִׁאָר מַשְׁקִין, אִם הָיָה עָבֶה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה רָאוּי

ו בְּרָכוֹת ל״ז (ע״א).
ז מִדִּבְרֵי תּוֹסָפוֹת (שם ד״ה הכוסס) וְהָרַ״שׁ (פ״ו מ״ט) וְהָרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת (ה״ב). ח שָׁם (בתוספות) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פ״ו ה״א) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.
ט בְּרָכוֹת ל״ו (ע״א) וּכְרַב נַחְמָן. י הָרַא״שׁ שָׁם (פ״ו מ״ב) לְדַעַת הָרִי״ף (כה.). כ שָׁם ל״ח (ע״א) וּכְאוֹקִימְתָא דְּרַב חִסְדָּא.

בְּאֵר הֵיטֵב

כִּי אִם לְדַבְּקוֹ וּלְהַקְפּוֹתוֹ, וְאֵין מְבָרְכִין עָלָיו אֶלָּא שֶׁהַכֹּל. אֲבָל מִפֵּה שֶׁכָּתַב הָרַב הַפְּרִי חָדָשׁ בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי״ב סָעִיף קָטָן י״ז עַל הַקִּיפּוֹט״ דְּהֵיְינוּ שֶׁלּוֹקְחִין תִּירוֹשׁ וּמְרַתִּיחִין אוֹתוֹ עַל הָאוּר וּמְעָרְבִין עִמּוֹ קֶמַח וּמִתְעַבֶּה וְהַתִּירוֹשׁ מְרֻבֶּה עַל הַקֶּמַח, דִּמְבָרְכִין בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת כֵּיוָן שֶׁמִּלְבַּד מִפֵּה שֶׁמְּדַבֵּק וּמַקְפֶּה הַתַּעֲרוֹבוֹת, מַכְשִׁירוֹ וּמְתַקְּנוֹ נַמִי לַאֲכִילָה עַיֵּן שָׁם, וְכֵן פָּסַק בְּסִפְרוֹ מַיִם חַיִּים בְּתִשׁוּבָתוֹ שָׁם סִימָן ח׳ עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב מַהֲרַ״א יְצְחָקִי בִּתְשׁוּבָתוֹ זֶרַע אַבְרָהָם סִימָן א׳, אִם כֵּן הוּא הַדִּין הָכָא נַמִי כֵּיוָן שֶׁמִּלְבַּד מִפֵּה שֶׁמְּדַבֵּק, מַכְשִׁירוֹ לַאֲכִילָה, מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. וּלְעִנְיַן בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ שָׁם בְּתִשׁוּבָתוֹ שֶׁיְּבָרֵךְ בְּרָכָה מְעַיֵן שָׁלֹשׁ, וּמַהֲרַ״א יְצְחָקִי בְּתִשׁוּבָתוֹ שָׁם כָּתַב שֶׁאִם שִׁעוּר שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ כְּזַיִת דָּגָן בִּכְדֵי אֲכִילַת פְּרָס יְבָרֵךְ מְעַיֵן שָׁלֹשׁ וְאִם לָאו יְבָרֵךְ בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת, עַיֵּן יָד אַהֲרֹן (הגה״ט). לְפִי זֶה אֵין סָפֵק בְּלַעְקִי״ךְ וּלְכַלְּעֻלְמָא מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וְאַחֲרָיו בְּרָכָה מְעַיֵן שָׁלֹשׁ, וְדִלְא כְּטִ״ז (שם): (ד) הַסְּעֻדָּה. כָּתַב הַשַּׁ״ז (סק״ח) תְּמִיהָ לִי לְמָה כָּתְבוּ הַסְּעֻדָּה, אַפַּאי לֹא אָמַר שֶׁיְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶם שֶׁהַכֹּל, דְּהָא עַל הַכֹּל שֶׁאָמַר שֶׁהַכֹּל נִיצָא. וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּכָאן הֲנֵי סָפֵק מְשׁוּם בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה, דְּאִם יְצְטָרֵךְ לוֹמַר בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת עַיֵּן שָׁלֹשׁ, וּבִבְרָכָה אַחֲרוֹנָה אֵין לוֹמַר אֲפִלּוּ כְּפִי שְׁנִתְקָנָה, מְשׁוּם הָכִי כָּתַב דְּיֵאכְלֶנָּה בְּתוֹךְ הַסְּעֻדָּה. לְפִי זֶה אִם רוֹצֶה לֶאֱכֹל דָּבָר זֶה וְכֵן הַלַּעְקִי״ךְ פְּחוֹת מִכְּזַיִת וְאֵין צָרִיךְ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה, יֹאמַר לְפָנָיו שֶׁהַכֹּל וּלְאַחֲרָיו וְלֹא כְּלוּם, וְאֵין צָרִיךְ תּוֹךְ הַסְּעֻדָּה עַיֵּן שָׁם. וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן שְׁלִישִׁי זֶה אֵין סָפֵק בְּלַעְקִי״ךְ, וּלְעוֹלָם מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת: (ה) וּפָטוּר מִמֶּה נַפְשָׁךְ. כְּךְ צָרִיךְ לוֹמַר: ד (ו) דָּגָן. כָּל חֲמִשָּׁה מִינִים בִּכְלָל: (ז) בְּתוֹךְ הַסְּעֻדָּה. לָכֵן יֵשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל חִטִּין אוֹ שְׁעוֹרִין וְכֵן גְּרִיס שְׁלֵמִים מְבֻשָּׁלִים אֶלָּא בְּתוֹךְ הַסְּעֻדָּה מְשׁוּם סָפֵק בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה. וְאִם אֵרַע שֶׁאָכְלוֹ שֶׁלֹּא בְּתוֹךְ הַסְּעֻדָּה יְבָרֵךְ בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת, וְכֵן כָּתַב הַפְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט), וְעַיֵּן בְּתִשׁוּבַת גִּנַּת וְרָדִים

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְהֵבִיא שָׁם דִּבְרֵי הַבַּ״ח (סי׳ קסח ס״ג) וְהַשַּׁ״ז (שם סק״ז), וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן י״א ד״ב וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל סִימָן (קס״ז) [קס״ח] (סק״ר) וּמְבֹאָר דְּמִנְהַג הָעוֹלָם לְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וּמֵעֵין שָׁלֹשׁ, יֵשׁ לוֹ עַל מָה לִסְמֹךְ: ד [בשו״ע] [8]וְהַתּוֹסָפוֹת נִסְתַּפְּקוּ כוּ׳. עַיֵּן בְּיֵד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב עַל מְגִן אַבְרָהָם בָּזֶה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַשְּׁקֻדִים הַדָּרְךְ לַעֲשׂוֹתוֹ נַמִי לִסְעֹד, וְלָכֵן קָשֶׁה לְשַׁעֵר אִם הָיָה כַּוָּנָתוֹ רַק לְדַבֵּק וְעַל כֵּן טוֹב לְהַחְמִיר: (יב) וּלְגָמְעוֹ. פְּרוּשׁ (מו) לְאָכְלוֹ, שֶׁהָיָה עָב וְרָאוּי לַאֲכִילָה. דְּאִלּוּ אִם הָיָה רַךְ וְרָאוּי רַק לִשְׁתִיָּה, אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה וַעֲשָׂאוֹ כְּדֵי לִסְעֹד הַלֵּב, גַּם כֵּן מְבָרֵךְ רַק שֶׁהַכֹּל וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ו׳: (יג) וּפָטוּר מִמֶּנָּה. צָרִיךְ לוֹמַר, מִמֶּה נַפְשָׁךְ. (טו) וְהִקְשׁוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם הוּא רַק לְדַבֵּק אִם כֵּן בְּטֵל לְגַבֵּי הַשְּׁקֻדִים, וַהֲרֵי צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל פְּרִי בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה. וְנִרְאֶה לְיַשֵּׁב דְּכֵיוָן שֶׁהוּא חוֹלָה וְצָרִיךְ לְהַשְּׁקֻדִים, עִקַּר קְבִיעַת סְעוּדָתוֹ לְכְתְחִלָּה הוּא עֲלֵיהֶם, וְהֲוֵי לֵיהּ כְּקוֹבֵעַ סְעוּדָתוֹ עַל הַפֵּרוֹת דְּאֵינוֹ מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן קע״ז סָעִיף ג׳ עַיֵּן שָׁם: ד (יד) דָּגָן חַי. כָּל (יז) חֲמִשָּׁה מִינִים בִּכְלָל, וְהָרַמ״א חוֹלֵק בְּשְׁעוֹרִים: (טו) וְהַגַּרְעִינִין שְׁלֵמִים. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא חִלְקָן מִתְּחִלָּה וְגַם לֹא נִתְמַעֲכוּ (יח) כְּלָל עַל יְדֵי הַבְּשׁוּל, אֵינָן חֲשׁוּבִין לְמָזוֹן אֶלָּא כִּשְׁאָר פְּרִי אֲדָמָה נִינְהוּ. וְאִם הוֹסִיף הַקְּלִפָּה עַל יְדֵי כְּתִישָׁה, (יט) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּבוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת כְּשֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ דַּחֲשִׁיב מַעֲשֶׂה קְדֵרָה, (כ) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּבִרְכָתָן פְּרִי אֲדָמָה כֵּיוָן שֶׁגַּרְעִינִין עַצְמָן שְׁלֵמִים, (כא) וְהַנָּכוֹן שֶׁלֹּא יֹאכְלֵם כִּי אִם בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה [וְלָבַד סְבָרַת הַתּוֹסָפוֹת (לז. ד״ה הכוסס) דְּלִקַּמַּיהּ]. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסוֹף סָעִיף קָטָן ו׳ דְּכְשֶׁנִּתְדַּבְּקוּ עַל יְדֵי הַבְּשׁוּל יֵשׁ לִסְמֹךְ לְכַתְּחִלָּה לְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וְאַחֲרָיו מַעֵין שָׁלֹשׁ. אָכֵן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מו) מְגִן אַבְרָהָם (סק״ב): (מז) חִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר, וְהִשְׁמִטְתִּי[ו] קְשִׁיַּת הַשַּׁ״ז (סק״ח) דְּלְמָה לֹא יְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, דִּכְבָר תֵּרֵץ בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יג) דְּעַל כָּל פָּנִים עָדִיף טְפֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן לְצֵאת אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה, וְלֹא לִסְמֹךְ עַל שֶׁהַכֹּל, וְהָכִי אִיתָא לָן דְּאִם אָמַר שֶׁהַכֹּל נִיצָא עַל כָּל דָּבָר, מִכָּל מָקוֹם יוֹתֵר טוֹב לוֹמַר בְּרָכָתוֹ הָרְאוּיָה, וּכְשֶׁפּוֹטֵר אוֹתוֹ תּוֹךְ הַסְּעוּדָה אֵין כָּאן סָפֵק כְּלָל וְהֲוֵי כִּמְבָרֵךְ בְּרָכָתוֹ הָרְאוּיָה: ד (יז) מְגִן אַבְרָהָם (סק״ד), וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה והני מילי): (יח) דְּאִם נִתְמַעֲכוּ בִּמְקֹצָת וְלֹא נִשְׁאֲרוּ הַגַּרְעִינִין שְׁלֵמִים, יֵשׁ סָפֵק בְּדָבָר וְאִפְשָׁר דִּמְבָרֵךְ עָלֶיהָ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבָאוּר הַגְּרַ״א בְּסָעִיף ז׳ דְּכְשֶׁלֹּא נִשְׁאֲרוּ שְׁלֵמִין הוּא בִּכְלָל נִתְמַעֲכוּ [וּכְסִתְמָא קָאָמַר שָׁם, מַשְׁמַע לְכָאוֹרָה דַּאֲפִלּוּ בְּלֹא הַסִּיר קְלִפָּתָן מִתְּחִלָּה]. וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (לז. ד״ה הכוסס) דְּבְעֵינַן שֶׁנִּתְמַעֲכוּ יָפֶה, יֵשׁ לוֹמַר דְּאִי בְּנַדְאִי בִּכְלָל מָזוֹן נִיתְּנָה הָא לְאוּ הָכִי לֹא בְּרִירָא לְהוּ הַדָּבָר בָּזֶה: (יט) מְגִן אַבְרָהָם (סק״ב) לְפִי פֵּרוּשׁוֹ בְּדִבְרֵי הָרַמְבַּ״ם (פ״ג

הִלְכוֹת בִּרְכַּת הַפֵּרוֹת סִימָן רח

(מ) לַאֲכִילָה (כב) וּלְלַעֲסוֹ (פְּרוּשׁ, לִטְחֹן אוֹתוֹ בַּפֶּה), מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וְאַחֲרָיו עַל הַמִּחְיָה, וְאִם הָיָה רַךְ כְּדֵי שֶׁיִּהֵא רָאוּי לִשְׁתִיָּה, מְבָרֵךְ עָלָיו (כג) שֶׁהַכֹּל וְאַחֲרָיו בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת: ז (כד) לְהַסּוֹפֵס (פְּרוּשׁ, הָאוֹכֵל) אֶת (ט) [ט] (כה) הָאֹרֶז, מְבָרֵךְ עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה וְאַחֲרָיו בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת, וְאִם בִּשְּׁלוֹ הַגָּה: (כו) * עַד (י) שֶׁנִּתְמַעֲכוּ (בית יוסף (ד"ה הסוכל פורח) בשם הרא"ש (פ"ו מי' ס) והרבינו יונה (כו. ד"ה והפת)) אוֹ שָׁטְחָנוֹ וְעָשָׂה מִמֶּנּוּ (כז) פַּת, (כח) מְבָרֵךְ עָלָיו בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וְאַחֲרָיו (כט) בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת. (ל) [מ]וְהוּא

ל שם ל"ז (ע"א) וְהַסְּכָמִים. מ הָרי"ף (כו.) וּבְרֵב שְׁמוּאֵל שָׁם.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ז [ט] **הָאֹרֶז.** עַיִן בְּאֵר הַיֵּטֵב (סק"ט). וְעַיִן בִּרְכֵּי יוֹסֵף (סק"ו) בְּשֵׁם מָהֲרַ"י מוּלְכּוֹ (בהשוכה כוז"י סי' לז) וְהַלְכוֹת קְטַנּוֹת (ח"א) סִימָן (ח') (מ') אִם אֹכֶל אֹרֶז מְבָשָּׁל וּמְבָרֵךְ עַל הַמִּחְיָה, אוֹ שֶׁאֹכֵל לְחָמָנִיוֹת וְאֹרֶז וּמְבָרֵךְ עַל הַמִּחְיָה, פּוֹטֵר אֶת הָאֹרֶז בְּדִיעֲבַד וּמִקְּרֵי שְׁפִיר מִחְיָה וְכַלְכְּלָה עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה דְּאִי לְדִידָן דְּמִסְפְּקָא לָן אֵיזֶה אֹרֶז, מִפֵּל מָקוֹם פְּטוּר עַל הַמִּחְיָה, פּוֹטֵר אֶת הָאֹרֶז בְּדִיעֲבַד וּמִקְּרֵי שְׁפִיר מִחְיָה שְׁפִירָא דְּלִכּוֹלֵי עֵילָּא אֵין מְבָרְכִין עַל גְּרוּיְסִ"ן מִשְּׁטָרְקִי בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. וְעַיִן שָׁם בְּמִשְׁבְּצוֹת (א"א סק"י) שִׁפְמֵה דְּלִכּוֹלֵי אֵין מְבָרְכִין עַל גְּרוּיְסִ"ן מִשְּׁטָרְקִי בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. וְעַיִן שָׁם בְּמִשְׁבְּצוֹת שְׁעוֹרִין שְׁלֵמִים חַיִּים אֵין לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם כְּלָל בְּפֶסַח הֶרֵב דָּוִד אֲבוּדְרָהֶם (הל' ברכת בורא פרי האדמה) הֶבִיאוֹ בֵּית יוֹסֵף (ד"ה והני מילי), וְגַם בְּדִין הַתַּבְשִׁיל מְשַׁבֶּלֶת שׁוּעָל חוֹלֵק עָלָיו: ז (מ) לַאֲכִילָה וּלְלַעֲסוֹ. מִשְּׁמָע דְּאִם אֵינוֹ רָאוּי לְלַעֲסוֹ אֶפְלוּ הוּא עָב מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וְהָדַר קָאָמַר אִם רָאוּי לִשְׁתִיָּה וְכוּ' מִשְּׁמַע דְּאִם הוּא עָב מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת, וְכֵן עִקָּר. וְכֵן מִשְּׁמַע בְּבֵאוּרָה (לח.) בְּעָבָה מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח). וְעַיִן עוֹד בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן ר"ה סָעִיף קָטָן ר': ז (ט) **הָאֹרֶז.** הָאֹרֶז רי"ז ר"ח וְרִחַיִן הִירְ"ז וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּיֵשׁ לְהַלְכָה בְּעָבָה מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם סִימָן ר"ה סָעִיף קָטָן ר': ז (ע) **הָאֹרֶז.** הָאֹרֶז רי"ז וְרִחַיִן הִירְ"ז וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּיֵשׁ לְהַלְכָה בְּעָבָה מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם סִימָן ר"ה סָעִיף קָטָן ר': ז (פ) **לַאֲכִילָה וּלְלַעֲסוֹ.** מִשְּׁמַע דְּאִם אֵינוֹ רָאוּי לְלַעֲסוֹ אֶפְלוּ הוּא עָב מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וְהָדַר קָאָמַר אִם רָאוּי לִשְׁתִיָּה וְכוּ' מִשְּׁמַע דְּאִם הוּא עָב מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת, וְכֵן עִקָּר. וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּרָה (לח.) בְּעָבָה מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח). וְעַיִן עוֹד בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן ר"ה סָעִיף קָטָן ר': ז (ע) **הָאֹרֶז.** הָאֹרֶז רי"ז וְרִחַיִן הִירְ"ז וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּיֵשׁ לְהַלְכָה בְּעָבָה מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם סִימָן ר"ה סָעִיף קָטָן ר': ז (פ) **לַאֲכִילָה וּלְלַעֲסוֹ.** מִשְּׁמַע דְּאִם אֵינוֹ רָאוּי לְלַעֲסוֹ אֶפְלוּ הוּא עָב מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וְהָדַר קָאָמַר אִם רָאוּי לִשְׁתִיָּה וְכוּ' מִשְּׁמַע דְּאִם הוּא עָב